

Milyen is volt valójában a Páter-korabeli hadihajás, az "Ingermanland"?

Hozzáadta: kaloz

2005. február 24. Csütörtök 19:49

Utolsó frissítés 2007. augusztus 22. Szerda 11:45

Korábban már megjelent I. (Nagy) Páter című kedvenc hajásjáról, az "Ingermanland"-ról szóló cikk fordításja. Az eredeti orosz honlapon készítették a folytatást is, ami ójabb árdekekkel szolgál a hajás illeten. Az egész XVIII. században és a XIX. első felében hat orosz hadihajás kapta az Ingermanland nevet, és ez egyáltalán nem a véletlen magyarítható. Ingermanlandiának a svédok az Izsori Földeket (finnül Ingria) nevezték, amely terület a XIV. századtól a Nagy Novgorod vodszi részéhez tartozott. A megnevezést Izsor korelam népától kapták akik már a VIII. századokban települtek le a Néva partjain és a Finn-Bálti keleti részén. A Moszkvai Rusz századfordulón (XVII. század) Ingriát elfoglalták a svédok, és a stolbovoi börtök (1617) alapján tartományuk lett. Talán mint 80 évig Oroszországnak nem volt kijárata a Balti-tengerre, és csak az 1712-1714. években szabadították fel az orosz seregek Ingermanlandiát [1]. Ennek az eseménynek a dicsőségére az abban az időben a szentpétervári Admiralitásnál épült hajók kapták az Ingermanland nevet. Ezt a hajás egy orosz szolgálatban lévő angol mester, R. Kozenc építette. Kitűnő hadi és tengerjáró káptársainak az első Ingermanland Páter kedvenc hajása lett, az 1715., 1716., 1718., 1719. és 1721. évek hadjárataiban állandó zászlóshajás volt [2, 3]. A hárs hajásépítéskor, A. A. Popov sok év elmúltával éppen ennek, a szerinte első Ingermanland-nak tudnivaló adta: Tervrajzai és elemei első ábrák megmutatják, hogy fő mőretei igen arányosan lettek megállapítva; ugyanezeket az arányokat használjuk ma is a bordázat vonalvezetésére kellemes; a hajás test vézkszorítására elegendően a zászlóshajás teher hordozására; Az orr és a farrészek káptársainak segítségével a véz-erős ráhatásait a kormárak szeszességében azt lehet mondani, hogy a fordulónak is az a kormárnyegedelmesség tekintetében a legmagasabb szintet érte el a társakkal szemben [4]. Az Ingermanland nevet viselő hajók jellemzőinek szszehasonlítására Hajásnép, építéskor neve, építéskor helye gyök száma fő mőretek ábrák kezdete és a vézretelészé bontásai a magasság Ingermanland, R. Kozenc, Szentpétervár 641514218,3

1712. október 30. 1715. május 1. 1736 Ingermanland, G. A. Mensikov, Szentpétervár 66155,641,618

1733. július 14. 1735. augusztus 17. 1752 Ingermanland, Shooterland, ? rhangelszk 66155,6 41,618

1751. július 4. 1752. április 30. 1765 Ingermanlandia, Davidov és Malcev, ? rhangelszk 66155,641,618 1771. november 1. 1773. május 14. 1784* Angol Íránban (1 írán = 0,305 m). ** A régi időszerű szerint Alekszander Andreevics mindössze egyben védett igen nagyra értékelte, de nem a páteri, hanem a második, 1735-ben épült Ingermanland-ot. Kévetkezésképp a kiváló és teljességgel meg szolgálított értékelés az ismert orosz hajásépítéskor, Páter főszerkesztő A. Mensikov munkájának szél, akit már a gyerekkorában besoroztak a fiatal Páter házi hadseregbe (1687-től Preobrazsenszkij és Szemenovszkij ezredek). Gavriła Andrejevics részt vett az azovi hadjáratokban (1695-1696), mint a Preobrazsenszkij ezred bombavetője. Mint Páter képzeli beosztottait, kinevezték a hollandiai nagykereskedőknél (1697), ahol az amszterdami Kelet-Indiai Társaság hajásépítéskor mőhelyében dolgozott, a hajásépítéskor megfelelő káptársat elajátva. A zászló feldre visszatérve részt vett az Azovi Flotta részére a voronyezsi mőhelyben készült hajók építésében, kősb (1704-1705) már maga vezette a lugai mőhelyben a vitorlász brigantin építését; első sorhajásja (az 50 ágyúos Pernov) építését 1710-ben kezdték. Egyelőre nem ismert okok miatt hajásépítéskor mester címét Gavriła Andrejevicsnek csak 1721 áprilisában adományozták. A persidi hadjárat ideje alatt (1722-1723) Asztrahánny, Nyiznyij-Novgorod és Kazany mőhelyeiben kereskedelmi hajók és laposfenékű dereglyék építését vezette, 1726-1731 között Szentpéterváron az Admiralitásnál az 54 ágyúos Ásj Remény hadihajás értékelés mint 20 évet szolgált. Alá kell hárni, hogy Mensikov részt vett az első orosz hajásépítéskor Szabályzat elkészítésében és elfogadásában. Majd 40 éves hajásépítéskor tevőkenység alatt (1737 novemberében nyugdíjba) Gavriła Andrejevics nagy sorhajás, kősb és káptársak hajás kereskedelmi hajás építéskor, és aktív részt vett egy sor hajásépítéskor mőhely felszerelésében [5]. Árdekes szszehasonlítás a XVIII. századi Ingermanland viselő hajók fő mőreteit (táblázat) a hajásépítéskor Szabályzat alapján a 66 ágyúos, hossza 155,6, szélesség beltér magassága 18 írán.) A Szabályzat szerinti arányokat és elárásokat az orosz mesterek társ mint főtá és véz keresztlá betartották, miközben az utolsó ezen hajók káptársak a XVIII. század végén került bontásra. G. A. Mensikov által a Szabályzat-tal teljes szszhangban megépített 50 hajásból a 66 ágyúos Ingermanland az első volt a sorban [2]. A páteri Ingermanland fő mőreteit elártek a Szabályzat elárásait, ami teljes egészében érthető: kősb vele azonos típusú 64 ágyúos Moszkvai-val egyszerre építette, és a harmadik osztályú (60-66 ágyúos) hajók fő mőreteinek, arányainak és a hajás test architektúrájának kiválasztására speciálisan készített tervrajzok alkotója a Páter voltak. Ugyanebben az irányban ábrák R. Braun, O. Noy és F. Szklájev; az általuk épített hajók ábrázolásokból levont tapasztalatok érték lehet a legjobban arányok meghatározásait, amit a Szabályzatban részgáztettek. Kozenc és Mensikov Ingermanland-jain egyforma kaliberű ágyúok álltak, ugyanakkor a számmok és a lávegek ábrák konstrukciós-geometriai jellemzői káptársak. A hajás táblázatban (1715. május 3.) a Szentpétervári és Kotlinban felszerelt hajók mennyi és milyen kaliberű ágyúok találhatók részgáztették, hogy az Ingermanland-on (Kozenc) huszonhat és 12 fontos és tizenhat 6 fontos ágyúok állt (összesen 68 db). Ugyanígy fegyverzet lett megemléstve, de a fedélzeteken való elhelyezésük nékül, az 1726. július 19-én, Koppenhágában megjelent orosz hajók kimutatásában [6]. Meg kell jegyezni, hogy a hajók szolgálatának káptársak árveiben a társak eszki mennyisége a hivatalos 64 ágyúhoz képest változott 6070 káptárs, mivel a halfedek-en (káptársfedélzet) és az orrfelépítéskor nyen 6 fontos ágyúkat is elhelyeztek. Gy R. Kozenc Ingermanland-jának fegyverzete a kévetkezéskor

alakult hajás oldalként: hondeck és operdeck (alsó és felső fedélzet) 13 Ágyúállás, halfdeck (kőfedélzet) attól fűggen, hányat állítottak fel az orrbástyán. Mensikov rajzaiból [7] világgosan kivehető, hogy a hondeck-en és operdeck-en 12 Ágyúállást helyeztek el, a halfdeck-en hetet; ehhez hozzá kell tenni a kőorr Ágyút, amit igaz, a rajzokon nem ábrázolnak (az orrbástya szerkezeti kialakítását Mensikov nem fejezte be); a haján 66 Ágyúállás található. A fegyverzet, a állványok máretének és elhelyezésének kiválasztásakor Gavriila Andrejevics szigorúan betartotta a Szabályzat előírásait. Az Ágyúállások szállítását és elhelyezését tekintve A. A. Popov ennek megfelelően alkotta meg saját rajzát; ugyanakkor a kő-sátor tálblázatban az alábbi adatokat adta meg: A hondeck-en 30 fontos Ágyú 24, az operdeck-en 16 fontos 24, a kőfedélzeten 4 fontos 14, az orrbástyán 4 fontos 2 [4]. A XVIII. századi orosz hadihaják ilyen fegyverzet-elrendezésére nem felel meg a valóságoknak. A Szabályzat Admirálisra és hajásopát tál helyekről szóló cikkének (1722. 1. fejezet 12. §) megfelelően: Milyen Ágyúkat kell használni a hajánkon az osztályozás szerint [8], a 66 Ágyús hajánknak ajánlott a hondeck-en 24, az operdeck-en 12, a halfdeck-en 6 fontos Ágyú (azaz ugyanazon kaliberűek, mint R. Kozenc Ingermanland-ján. Mensikov, 1733-ban foglalkozott a Szabályzat, 1723. tálzárósgiri rőszével, ahol ezek a kaliberek már érősen rőgzátettek az Ágyúállások máretéhez, és a fedél elhelyezett számuk is adott. Ezen kő-vál 30 fontos Ágyúkat Páter 1716. december 13-i rendeletével rendszeresítette a flottánál, amikor Kozenc Ingermanland-já rő leszerelésre került; és csak az I. és II. osztályú hajánkon (100 Ágyús Ágyús) alkalmazták őket (1767-ig). Meglepő, hogy olyan gyakori hajásopát, mint A. A. Popov, nem fordított figyelmet az Ágyúnyálások szabvány máretei, felső álló fedélzet feletti magasságra és a tálzárósgiri fegyverzetnek megfelelő tálvolság kőztélti eltőrsőre. Ezzel kapcsolatban felmerült a kőrdő: milyen információkat használt Popov a kutatásainál? Hiszen nem vette őszre az elvi eltőrsőket az angol iskola, aminek kőpviselője R. Kozenc volt (Ingermanland 1712-1715), és a hazai kőztélt, aminek alapjait a Szabályzat rőgzátette (Ingermanland 1733-1735). a HTFKFA* katalógusában (f. 327) az Ingermanland rajza a pőteri idők kőztélt, holott ez egy jóval rőgebbi rajz kőpiája, amiről meggyázótan tanóskodnak a papr 1850-es vőzjelei. Áőrdes, hogy hős ővvel ezelőtt a HTFKFA munkáirsai megtalálták az eredetit, amiről a fenti rajzot máisolták; ezt vagy valamilyen máis, nem ismert kőpiát hasznájlhatott A. A. Popov. Ezt őrső-ti meg G. A. Mensikov [7] és A. A. Popov [4] rajzainak egyezésével a kőállnbsőggel, hogy Alekszej Andrejevics felvitt egősz sor segőd-vő-zvonlat és a kormánylapát vőlető, ami a hajástest vőzalatti rőszének hidrodinamikai számát-saihoz kellett. Jellemző, hogy a rajz eredeti formájának megőrsőre máog a állótvonalzó formáját is vőltőzatlanul hagyta. Kővetkesőskőpp csak eredeti rajz felel felmerőlt kőrdősekre. Az eredeti rajz lemőrső, amit A. A. Popov használt [7], kimutatta a fő máreteket, a hajástest arányai és a tálzárósgiri fegyverzet teljes egyezéső azokkal az adatokkal, amik az 1723. ővi Szabályzat-ban találhatóak. Sokat segőtt a rajzok ősszehasonlősa az ismert és Kozenc által kőszátettekkel sem technikai, sem grafikai kivételben nem az ő őrdeme. A rajz szerőjőrső meggyázótan besző a jobb alső sarokban ővő alő-rőis: 66 Ágyú haján rajza. G. Mensikov. Az elkőszátő időpontjárő dőnteni lehet az Admirális kollőgiuma tagjainak alő-rőisai alapján, akik rőszttettek a hajást terveinek jóvőhagyásában; A rajzon hőt talájlható belőő. Az őrső T. Gordon admiráliső, aki 1717-ben őpelt orosz szolgálatba; R. Kozenc Ingermanland-já ekkor már kőt őve a Baltika hulláimait szelte. Kővetkesőskőpp T. Gordon nem őrhatta alő a hajást terveit sem 1712-ben, sem máog őtt őven keresztő, mivel az Admirális kollőgiuma tagjai kőztélt csak 1721-ben neveztők ki. A keletkezéső időpontjának pontosát-sait segőti alő-rőisok: M. Gossler őparancsnokő és P. Bredal vice-admiráliső (a kollőgium tagja 1724-től) valamint V. A. Dmitri Mamonov őparancsnokő, aki 1704-től 1716-ig nem volt Oroszországban, (őnkőntesek csoportja őllőn a tengeri tudományokat tanulmányozta kőlfődő), az Admirális kollőgiuma tagjai kőztélt csak 1727. utőjn kerőlt [5]. Ebből kővetkezik, hogy a rajz nem korábban, mint 1727, és 1740-nál nem kősbőben keletkezhetett. Az utőbbi időpontot megerősa-ti a fartőkő dő-szátőnek kőzepőn az uralkoló monogramja; az őtő kőztélt ő-rtyes (t.e. I. Anna Joannovna uralkolóősző szimbolikája, aki 1730-tól 1740-ig őlt a őri trőnon. A XVIII. század harmincas őveiben a meglehetősen tisztő korban ővő G. A. Mensikov hajásopát tál mester csak egy hajást a 66 Ágyús Ingermanland őpát foglalkozott. Ugyanakkor alő-rőva a rajzot, valami őrt elfelejtkezett a hajást nevőrső. A magyar őzat meglehetősen egyszerű az ő hajást csak az elődnek a flottájő 1735-ben őrtőnt őrsőse utőjn kaphatta meg annak nevő. őos ez máog nem minden: az alapvető elmőleti és őziszvonalak helyzete, a bordák hajástest vőletőre felrajzolásának mádja, a hajástest dekoratő-v dő-szátőnek győnyőrső kivitele (ájtmosott akvarel technika) vőjn felő G. A. Mensikov keze munkájja. Ez a stőlus megfigyelhető minden munkájában, amik napjainkig megmaradtak (pl. az 1724. ővi őpátőő N őő Remőny sorhajástk rajzai stb.) [7]. Itt tisztőjn megmutatkozik a mester ritka tudősa és az I. Páter zsenialitásőval őtrehozott, szőzadokon keresztő fennmaradt orosz hajásopát tál iskola. A. A. Popov által elkővetett hiba az Ingermanland rajza kőszátőnek meghatőrozásőjn ől mindenkőpp megmagyarőzható az alapos információk hiőjn mivel F. F. Veszégo és Sz. I. Jelagin munkájja, pontos elkőpzelősekkal az orosz nemzeti flotta őrtőnelmőrső, csak a szőzad 60-70-es őveiben jelentek meg. Azonkővő Alekszandr Andrejevics megővesztette G. A. Mensikov rajzőjn őő annak háőtoldalőjn talájlható, jóval kősbőbbi dezinformáló felőő-rőisok sokasőga, melyek a Hajásopát tál Minisztő archővumőjn dolgozó őtő szőrmaznak. 1970-től megjelentek publikáciők az Ingermanland-ről, amikben sajnos felőletesen és kritika nélkülő hasznájlják fel a kőállnbsőzát őrsőisokat. A G. A. Mensikov által kőszátett rajz, min őpőteri idők dokumentuma jelent meg. Sőt máog a mávőszettőrsőőszek, a Páter korabeli hajástk dekoratő-v-plasztő dő-szátőő elemelve [9], sem vettők őszre az őszre veendő Gavriila Andrejevics keze nyomát, holott őppen ő a kővőő hajásopát tál mester kőztélt ő őrsőő ő-zlőővel, amivel kőpes volt nagyon kifejezetten és dinamikus ábrázolni a dő-szátő allegorikus formájban a pőteri metamorfőzist. Nincs őrtőnelmi-technikai analőzis máis mávek sorőjn sem [10, 11, 12, 13]. ősszegőő el kell mondani, hogy ennek a cikknek a szerői meglehetősen mennyiségő anyagot győjtőtték az őrső Ingermanland (1712-1715) kinőzetőnek őőraalkotásőhoz; ismertek a fő máő a fedélzeteken elhelyezett fegyverzet ősszetőtele és helye, az őrbocozat és a vitorlőzat. Kozenc és I. Páter megőrajzai, dokumentumai lehetővő teszik a hajásttest és az egősz hajást őpát tálősi kompozőciőőjn őőraalkotáső, am őrtőnelmi anyagokkal egyőtt lehetővő teszi a pőteri idők egyik legőrdesebb hajásőa őrtőnelmőő technika

megbízhatóság rajzainak rekonstruálásait. Addig a kérdés milyen is volt a péteri hajás, az Ingermanland nyitott marad. V. Krajnyukov, A. L. Larionov Szudosztrojnyije, 1987. No 8. *A Haditengerészeti Flotta Képzési Főosztályának Archívuma IRODALOM

- Popov A. P.: A hajás idényei. A Leningrádi, Pszkovi és Novgorodi területi írástudományi elnevezésének tiszteletére Leningrád, 1981. 1922, 101102 o.

- Veszélagó F. F.: Az orosz hadihajások listája. Szentpétervári 1872, 1266 o.

- Veszélagó F. F.: Az orosz tengeri tiszteletnevelés leírása I. rész, Szentpétervári, 1875. 465. o.

- Popov A. A.: Az Ingermanland hadihajás. Melléklet a Tengerészeti Főosztály Tudományos Bizottsága Feljegyzéséhez. 12. rész. Szentpétervári, 1835, 242266 o.

- Teljes Tengeri Kimutató I. rész, Szentpétervári, 1885.

- Jelagin Sz. I.: Adatok az orosz flotta tiszteletéhez. Szentpétervári, 1865. 1. r., 618 o., 1020 bek., 2. r., 97. o., 1387. bek.

- HTFKFA, f.327, op. 1., 5234. bek., 326330; 5260. bek., 425.

- Szabályzat Admiralitás és hajások építésének helyi irányításáról. Szentpétervári, 1722.

- Matvejev G. M.: A péteri Ingermanland dekorációs kialakítása. Morskoy Flot, 1972, No 5; Az orosz vitorlások

építésének kialakítása. Szudosztrojnyije, 1974, No 10; Az orosz hajások építéséről. Leningrád, 1979.

- Celovalnyikov A. Sz.: a hajásmodell készítése. Kézikönyv. Moszkva, 1983, 2732.

- Bihovszkij I. A.: Péter-korabeli hajások építésének. Leningrád, Szudosztrojnyije kiadás, 1982., 61, 64, 9192. o.

- Mihajlov M. A.: Az orosz flotta vitorlások hajásinak modelljei. Moszkva, 1971. 39. o.

- Ivanov I. A.: Péter kedvenc hajása az Ingermanland. Modeliszt Konsztruktor, 1970. No 2; Ivanov I. A., Konsztantyinov

A. Sz.: Ingermanland I. Péter zászlóshajása. Szudosztrojnyije, 1978. No 1. A oroszban fordította: Kurusa Sándor

fordította megjegyzés: Az erről a kiváló hajásról megjelent cikk Az Ingermanland, I. Péter zászlóshajása, és

Milyen volt a Péter-korabeli hadihajás, az Ingermanland? Ússzehasonlítva láthatjuk, hogy a cikk szerzői, képez

azonos anyagokból kiindulva, mennyire más és más eredményre jutottak, más közzételve a rendelkezésük

adatokat. Nem tisztem, és az elzárások nem kell is ismeretben nincs is lehetőségem véleményt mondani a fenti

ugyanakkor a figyelmes olvasó levonhatja a következtetést: amennyiben valamiről nem maradtak fent eredeti tervek,

adatok, festési minták, az évek múlásával egyre nehezebb az eredeti állapot rekonstruálása, különösen igaz ez

néhány évszázad távlatában. Tehát egyes modellező-makettező szemlélyek későbbre menő vitája, hogy mi

akkor vagy milyen színe volt, ennek érdekében szemlélendők.